Н. библиотека
ПЛОВДИВ
Ар. Инв. № 146
1946

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДѢЛИЕТО И ДЪРЖАВНИТѢ ИМОТИ
ИНСТИТУТЪ ЗА ЗАЩИТА НА РАСТЕНИЯТА

СЛЕДЪ КАТО ПРОЧЕТЕШЪ ТОВА УПѫТВАНЕ, ПРЕДАЙ ГО НА ПРИЯТЕЛИТѢ СИ, ЗА ДА ГО ПРОЧЕТАТЪ И ТѢ.

УПѫТВАНЕ № 35
(Второ издание)

ЧЕРВЕНИ ПЕТНА ПО СЛИВАТА

Болестьта червени петна е една отъ най-силно разпространенитѣ болести по сливата у насъ. Тя се срѣща всѣка година въ по-голѣмъ или по-малъкъ размѣръ изъ цѣлата страна и нанася голѣми повреди на нашитѣ сливови насаждения, като ги изтощава постепенно, намалява значително плододаването имъ и съкращава живота имъ. Поради това, тя е отъ голѣмо значение за успѣха и развитието на нашето сливарство.

Описание: Тази болесть се изразява въ образуването на листни петна, които при появяването си напролѣть сѫ жълто-зелени, слабо личащи. Впоследствие тѣ преминаватъ въ жълти, жълто-червени до кърваво-червени, и се показватъ отъ двете страни на листа. Когато сѫ многобройни отдѣлнитѣ петна се сливатъ и заематъ по-голѣмата часть отъ повръхностьта на листа. (Върху единични листа сѫ набройвани до осемдесеть отдѣлни петна). При такова силно развитие на болестьта цѣлитѣ корони на дърветата добиватъ отдалече портокалено червенъ цвѣтъ. Нападнатитѣ листа се свиватъ и окапватъ преждевременно; още въ края на августъ и началото на септемврий дърветата оголѣватъ. Плодътъ сѫщо се сгърчва и опадва. Дърветата оставатъ съ недоразвити лѣторасти и недоизхранени листни и плодни пѫпки за следващата година. Веднажъ отслабено по тоя начинъ, на другата година дървото бива нападнато въ още по-голѣмъ размѣръ отъ болестьта, както и отъ редици други болести и неприятели, които го доунищожаватъ. Въобще, повредитѣ, които нанася болестьта червени петна, сѫ много по-голѣми въ действителность, отъ колкото изглеждатъ тѣ на пръвъ погледъ. Направо на плода тя не вреди, ето защо често се срѣщатъ доста нападнати градини съ изобиленъ плодъ, който, макаръ и да узрѣва преждевременно, дава задоволителенъ доходъ. На следващата година, обаче, тия дървета, поради силнсто изтощение, биватъ съвършено отслабени и

почти не връзватъ. Тази е главната причина да се обръща внимание на болестьта късно, когато вече е достигнала застрашителни размѣри.

Причинитель: Тази болесть се причинява отъ една гѫбичка*), която прониква въ тъканьта на сливовия листъ, храни се като изсмуква соковетѣ на своя гостоприемникъ, развива се тамъ и образува плътна тъкань отъ нейнитѣ гѫсто преплетени нишки. Съ помощьта на тая тъканъ — строма, гѫбата презимува и напролѣтъ въ нея се образуватъ семенцата ѝ, съ които тя наново се разпространява.

Къмъ края на лѣтото петната потъмняватъ, добиватъ черно-червенъ цвѣтъ и опадватъ съ листата. Отъ влагата листата изгниватъ бързо, а стромитѣ оставатъ като малки, черно-червени, твърди парчета отъ гѫбна тъкань, издути отъ долната страна и вдлъбнати отъ горната, или често навити на масурче. Така тѣ презимуватъ подъ дърветата и напролѣть въ вѫтрешностьта имъ се развиватъ малки, невидими съ просто око торбички, изпълнени съ многобройни семенца на гѫбата. Тѣзи семенца сѫ обвити въ пихтиеста материя, която отъ влагата силно набъбва и причинява тѣхното изхвърляне. Ето защо, макаръ и малки по обемъ, семенцата изгърмяватъ съ голѣма сила. Слѣдъ изхвърлянето имъ тѣ се поематъ и разнасятъ отъ приземнитѣ въздушни течения и попадатъ върху младитѣ листа. Въ време на дъждъ семенцата покълватъ върху листа, навлизатъ въ тъканьта му и причиняватъ наново обазуването на червенитѣ петна, които се появяватъ едва 1—1½ месеци слѣдъ заразяването. По тоя начинъ болестьта се явява всѣка година по-вече или по-малко, въ зависимость отъ това дали сме имали достатъчно влага напролѣтъ, необходима за развитието ѝ.

Отъ изложеното до тукъ се вижда ясно, че единственият източникъ на зараза при тази болесть сѫ презимувалитѣ подъ дърветата строми на гѫбата, посрѣдствомъ които напролѣть става заразяването и разпространяването на болестьта, затова срѣдствата за борба би трѣбвало да бѫдатъ насочени къмъ унищожение на тия стромички и предпазване на дърветата отъ зараза напролѣть чрезъ пръскане.

Срѣдства за борба: Като най-важна и приложима въ практиката предпазна мѣрка тукъ се явява събирането и изгарянето на падналитѣ листа на есень, както и прекопаването или заораването на почвата въ градинитѣ на есень, или рано на пролѣть, преди разлистването на дърветата. Съ заразяването на стромичкитѣ въ земята, тѣ скоро умиратъ и съ това разпространението на болестьта спира. Тази мѣрка, макаръ и много ефикасна, прилагана и при други болести по

*) Polystigma rubrum.

сливата, като гниенето на плодоветѣ, червясването и др., е почти безъ значение, ако се извърши само отъ отдѣлни стопани. Заразата може да дойде много лесно отъ съседнитѣ занемарени градини, и затова унищожението на стромичкитѣ трѣбва да стане отъ всички стопани въ дадена область.

Пръскането е една сигурна мѣрка, която може да предпази дърветата дори при голѣма наличность на зараза.

Ако искаме да предпазимъ сигурно дърветата отъ зараза, трѣбва да пръскаме при разлистване на дърветата на пролѣть, и то, веднага слѣдъ прецъвтяването. Отъ къмъ началото на м. май до къмъ срѣдата на м. юний, трае главната опасность отъ заразяване, като се има предвидъ, че разпръскването на семенцата и тѣхното покълване върху сливовитѣ листа става само въ време на дъждъ. Ето защо, пръскането трѣбва да започне веднага слѣдъ разлистването на дърветата и да се следи презъ горния срокъ отъ време листата да не оставатъ ненапръскани, като веднага слѣдъ омиването имъ отъ дъжда се пръскатъ повторно.

Една голѣма прѣчка за прилното извършване на пръскането противъ червенитѣ петна е неблагоприятното време, което имаме у насъ почти всѣка пролѣть, презъ месецитѣ май и юний. Продължителнитѣ и обилни дъждове, които валятъ презъ това време, удължаватъ силно цъвтѣжа на сливитѣ и прѣчатъ за навременното извършване на пръскането, или омиватъ бързо напръсканитѣ листа, а отъ друга страна създаватъ извънредно благоприятни условия за узрѣването и изхвърлянето на семенцата на гѫбата и заразяването на листата.

Тогава стопанинътъ трѣбва да дебне на часове всѣки подходящъ моментъ за пръскане веднага слѣдъ прецъвтяването, или по-точно слѣдъ опрашването на цвѣтоветѣ, когато започне окапването на вѣнчелистчетата и да следи винаги да напръска дърветата веднага слѣдъ омиването на листата отъ разтвора.

Изборътъ на разтвора за пръскане не е отъ голѣмо значение, стига да се издебне подходящиятъ моментъ. Бордолезовиятъ разтворъ 1%, сѣроваровиятъ разтворъ (25° Be), 1 : 40, Бария и Солбаръ 1% действуватъ еднакво ефикасно противъ тази болесть. Първиятъ се измива по-лесно отъ дъжда и затова съ него се налага да се пръска и два, и три пѫти. Сѣроваровиятъ разтворъ, Бария и Солбаръ се задържатъ върху листата повече и съ тѣхъ би могло да мине при по сухо време и съ едно пръскане само. Но тъй като сухо време презъ месецитѣ май и юний у насъ се случва рѣдко, то две пръскания се смѣтатъ за достатъчни, стига да сѫ извършени на време.

Съставилъ: **В. Трифонова**

3281 1939

УНИВЕРСИТЕТСКА
БИБЛИОТЕКА
ПЛОВДИВ